

DÜNYA

ABŞ B-1 bombardmançılarını Britaniyadakı bazadan çıxarıb

Oktyabr 05, 2026

Feyrford aviabazası

Pentaqon terror aktları hazırlamaqda şübhəli bilinən bir neçə kişinin saxlanılmasından bir həftə sonra B-1 bombardmançılarını Britaniyadakı aviabazadan çıxardığını bildirib.

Londonun şimal-qərbində yerləşən Feyrford aviabazasına 12 ədəd B-1 bombardmançı təyyarəsi yerləşdirilmişdi. Həmin təyyarələrdən İranla müharibədə ABŞ-nin zərbələrində istifadə olunub.

Pentaqonun sözçüsü oktyabrın 4-də yaydığı elektron bəyanatda Feyrford aviabazasına ezam olunmuş bütün ABŞ bombardmançılarının daimi dislokasiya yerlərinə qayıtdığını

bildirib.

Feyrford aviabazası yaxınlığındakı hadisəyə görə saxlanılan 25 yaşlı Britaniya-İran vətəndaşı və daha beş nəfər zaminə buraxılıb.

Sentyabrın 27-də aviabaza yaxınlığında şübhəli furqonların görülməsi barədə məlumatdan sonra hadisə yerinə gələn polis heç bir partlayıcı maddə tapmayıb.

Britaniyanın baş naziri **Endi Bernem** daha əvvəl bazaya hücum planında İranın əli olduğuna dair "güclü sübutlar" olduğunu desə də, Tehran bu ittihamları rədd edib.

| Daha bir antiterror istintaqı

Bu arada, Britaniyada İran vətəndaşlarının adının keçdiyi daha bir antiterror istintaqı aparılır. Söhbət yəhudi icmasına qarşı planlaşdırılan mümkün hücumlardan gedir.

Oktyabrın 3-də Londonda iki iranlıya — 34 yaşlı Rəhman Salehi və 36 yaşlı Salam Əhmədyana Mançesterin yəhudi icmasına qarşı əldəqayırma bomba ilə hücum planlaşdırmaq ittihamı irəli sürülüb.

Prokurorluğun iddiasına görə, onlar xlor bombası hazırlamaq üçün təlimat alıb, partlayıcı qurğu üçün hissələr tədarük edib və Hiton Park sınaqoqu ilə Mançester Yəhudi Muzeyi daxil, mümkün hədəfləri öyrənmək üçün kəşfiyyat aparıblar.

Britaniyaya kiçik qayıqla gələn həmin şəxslər yəhudilərin müqəddəs Yom Kipur günü ərəfəsində Mançesterdə saxlanılıblar.

İttiham tərəfi iddia edir ki, onlara göstərişlər İranda olduğu güman edilən digər bir iranlı tərəfindən verilib. Hər iki şəxs barəsində həbs-qətimkan tədbiri seçilib.

2 oktyabr

| Feyrford aviabazası ilə bağlı istintaq genişlənir: Britaniya və İran vətəndaşı saxlanılıb

Oktyabrın 1-də Feyrford aviabazası yaxınlığında şübhəli fəaliyyətlə bağlı istintaq çərçivəsində Londonda Britaniya və İran vətəndaşlığı olan 27 yaşlı kişi saxlanılıb.

"Reuters" və Britaniyanın terrorla mübarizə polisinin məlumatına görə, həmin şəxs terror aktları hazırlamaqda şübhəli bilinərək Vestminsterdə nəzarətə götürülüb. Müstəntiqlər həmçinin 26 yaşlı Britaniya vətəndaşını da hüquqi xəbərdarlıq etməklə dindirib və Londonda iki ünvanda axtarış aparıblar.

İstintaq sentyabrın 27-də polisin Feyrford aviabazası yaxınlığında beş britaniyalı kişini saxlaması ilə başlayıb. Londonda yaşayan və 23-25 yaşlarında olan bu şəxslər polisin diqqətini çəkən üç avtomobildə hərəkət ediblər. Onlar əvvəlcə partlayıcı maddələr haqqında qanun əsasında saxlanılsalar da, sonradan barələrində terror aktı hazırlama şübhəsi ilə araşdırma başlanılıb.

Polis ertəsi gün beş nəfərin hamısını şərti olaraq sərbəst buraxılıb, amma onlara qarşı istintaq hərəkətləri davam etdirilir. Polis həmin şəxslərin sərbəst buraxılmasının işin bağlanması anlamına gəlmədiyini, onlara məhdudiyyətlər qoyulduğunu bildirib.

Polisin məlumatına görə, avtomobillərdə aparılan sonrakı axtarışlar zamanı əldəqayıрма partlayıcı qurğular aşkarlanmasa da, müəyyən miqdarda benzin götürülüb.

Qlosterşir qraflığında yerləşən və Britaniya Kral Hərbi Hava Qüvvələrinə məxsus plan Feyrford aviabazasından ABŞ hərbi kontingenti müntəzəm istifadə edir. Bu baza ABŞ bombardmançılarının İrana qarşı əməliyyatlarına da logistik dəstək verir.

Britaniya rəsmiləri hadisənin İranla mümkün əlaqəsini araşdırır. Sentyabrın 30-da baş nazir **Endi Bernem** hadisədə İranın iştirakına dair "güclü əlamətlər" olduğunu bildirib, ancaq detalları açıqlamayıb.

Oktyabrın 1-də İran hakimiyyəti Britaniya hökumətinin iddialarına etirazını bildirmək üçün bu ölkənin Tehrandakı səfiri Hüqo Şorteri Xarici İşlər Nazirliyinə çağırıb.

Britaniya hakimiyyəti son saxlanmaya hansı konkret sübutların əsas yaradığını ictimaiyyətə açıqlamayıb. Terrorla mübarizə polisi bu işi "mürəkkəb" adlandırır, müstəntiqlərin bir neçə istiqamətdə, o cümlədən xarici dövlətin hadisədəki mümkün iştirakı üzrə araşdırmaları davam etdirdiyini bildirib.

1 oktyabr

| Britaniya baş naziri aviabaza yaxınlığındakı insidenti İranla əlaqələndirdi

ABŞ qüvvələrinin İrana zərbələr endirmək üçün istifadə etdiyi Britaniya hərbi hava bazası yaxınlığındakı şübhəli fəaliyyətdə Tehranın iştirakına dair "güclü əlamətlər" var. Bunu Britaniyanın baş naziri **Endi Bernem** sentyabrın 30-da bildirib.

Həmin insident polisin irimiqyaslı əməliyyatına səbəb olub. Sentyabrın 27-də İngiltərənin qərbindəki Feyrford hərbi hava bazası yaxınlığında 20-29 yaşlarında beş britaniyalı kişi terrorçuluq və partlayıcı maddələrlə bağlı cinayətlərdə şübhəli bilinərək saxlanılıb.

Şübhəlilərin hamısı Londonda yaşayır. Onlar istintaq getdiyi müddətdə zəminə buraxılıblar.

"Həftəsonu Feyrford hərbi hava bazasında baş verənlərdə İranın roluna dair güclü əlamətlər var. Amma, əlbəttə ki, mürəkkəb və ciddi polis istintaqı hələ də davam edir", – Bernem BBC-yə müsahibəsində deyib.

İranın xarici işlər naziri isə **Abbas Əraqçı** Britaniyanın ittihamlarını rədd edərək Londonun günahkarı yanlış yerdə axtardığını bildirib. Əraqçı sentyabrın 30-da, Bernemin açıqlamasından bir neçə saat sonra sosial şəbəkədə yazıb ki, **xarici dövlətə işlədiyi iddia olunan "terrorçuların" sərbəst buraxılması "özlüyündə çox şeyi ifadə edir".**

Bernemin bu açıqlamasınadək Britaniya Feyrfordda baş verənləri rəsmən İranla əlaqələndirməmişdi. Terrorla mübarizə polisi isə bildirmişdi ki, istintaq xarici dövlətin iştirakı ehtimalını, eləcə də "bilərəkdən və ya bilməyərək xarici dövlət adından fəaliyyət göstərən" şəxslərin hadisədə rolunu araşdırır.

| Polis İran izini araşdırır

Britaniyanın terrorla mübarizə polisi Feyrford Kral Hərbi Hava Qüvvələri (RAF) bazası yaxınlığında qarşısı alınan terror planında İran izini araşdırır. ABŞ qüvvələrinin İran əleyhinə əməliyyatlarda istifadə etdiyi bu strateji aviabaza yaxınlığında beş nəfərin saxlanılmasının yeni detalları məlum olub.

Şübhəlilər sentyabrın 27-si səhər saxlanılıb. Məlumatla görə, yerli sakin Uelford yaxınlığında şübhəli üç furqon və maskalı şəxslər görərək təcili xidmətlərə məlumat verib. Təhqiqatçılar sonradan avtomobillərdə əldəqayıрма partlayıcı qurğuların hazırlanmasında istifadə oluna biləcək materiallar aşkarlayıblar. Tapılan qurğuların işlək olub-olmadığı hələ araşdırılır.

| Köynəksiz və qandallı şübhəlilər

Furqonlardan birinin üzərində "FUEL 2YOU" yazısı və bir telefon nömrəsi qeyd olunub. Oxşar adla qeydiyyatdan keçmiş yanacaq şirkəti avtomobilin ona məxsus olmadığını, adından icazəsiz istifadə olunduğunu bildirib.

Sentyabrın 28-də yayılan fotolarda saxlanılan beş şübhəlinin köynəksiz və əlləri qandallı olduğu görünür. "The Guardian" yazıb ki, onların üst geyimləri gizlədilmiş silah və ya intiharçı jiletlərinin olması ehtimalına qarşı, ehtiyat tədbiri kimi çıxarıla bilərdi. Polis bunu hələlik rəsmən təsdiqləməyib.

Yerli şura üzvü **Tristan Uilkinson** sentyabrın 27-də "Reuters"ə bildirib ki, rəsmilər hələ altı həftə əvvəl İrandan Feyrford aviabazasına yönəlmiş konkret təhlükə barədə məlumatlı idilər. Onun sözlərinə görə, həmin vaxtdan bəri ərazidə nəzarət xeyli gücləndirilmişdi.

Britaniyanın müdafiə naziri **Ues Striting** tələsik nəticə çıxarmamağa çağırıb. Sentyabrın 28-də İranın bu planda mümkün iştirakı barədə sualı cavablandıran nazir vurğulayıb ki, **"hər hansı şərh vermək və ya ehtimal irəli sürmək üçün hələ çox tezdir" və bunu etmək məsuliyyətsizlik olardı.** Nazir ABŞ-nin müdafiə naziri Pit Heqsetlə danışdığını, Britaniyanın ABŞ ilə sıx əməkdaşlıq şəraitində fəaliyyət göstərdiyini bildirib.

| Təhlükəsizlik tədbirləri

Sentyabrın 27-də təxminən 85 evin sakinləri təxliyə edilib, furqonların yoxlanması üçün ərazinin ətrafında 400 metrlik təhlükəsizlik perimetri yaradılıb. Polis beş nəfərin hələ də gözüaltında saxlanıldığını və istintaqın davam etdiyini bildirir.

Britaniya mediasının məlumatına görə, hadisədən sonra ölkə ərazisində ABŞ ordusunun istifadə etdiyi digər hərbi bazalarda, o cümlədən Leykenhit və Mildenholl obyektlərində də təhlükəsizlik tədbirləri maksimuma çatdırılıb.

Bu hadisə Böyük Britaniyada xarici dövlətlərin düşmənçilik fəaliyyətləri ilə bağlı narahatlıqların artdığı bir dövrə təsadüf edir. Ölkənin daxili işlər naziri **Şabana Mahmud** bundan əvvəl İran və Rusiyanı Britaniya ərazisində cinayət törətmək üçün yerli proksilərdən istifadə etməkdə günahlandırmışdı.

Bu ayın əvvəlində yayılan hesabatlara görə, son bir ildə Britaniyanın hərbi baza və obyektləri 300 dəfədən çox dronların hədəfinə çevrilib.